

LES MARES DE DÉU TROBADES

per MIQUEL ESTRADÉ

Hem dit sovint que Maria, com tota mare, ensenyava i aprenia; i ara afegim: es deixava trobar i trobava. Pel que fa a nosaltres, els homes i les dones de les èpoques que siguin, la Mare de Déu ens és també una mare trobada. Potser algú dirà que amb Jesús ja en tenim prou; potser sí, però de fet en Jesús hi trobem Maria: gratuïtament, inesperadament, discretament. Algú altre hi pot afegir que Déu ho omple tot tant, que no hi ha espai per a ningú més. Però precisament en aquest espai que Déu omple del tot, hi trobem Maria, sense que la seva gratuïtat i la seva discreció ocupin abusivament un lloc que no li toca, trepitgin ningú, facin ombra o pantalla a res. Sense que mai hi faci nosa!

Per tot això és encertadíssim el nom que el nostre poble ha donat a la festa de la Nativitat de la Mare de Déu, el vuit de setembre: la festa de les Mares de Déu Trobades! Imatges venerables, totes elles, antigues, que hom pot considerar belles o lletges, segons els gustos, però totes igualment estimades, i molt estimades!, que d'alguna manera *neixen* en un lloc concret del món cristià, un *naixement* que es festeja amb una llegenda de trobament, una llegenda que no és història, però que encarna i vehicula una veritat.

No sé perquè, d'aquestes imatges a mi m'agradaria dir-ne també les Mares de Déu Gratuïtes. Gratuïta és tota cosa amb què et trobes, que et ve, que no et guanyes, ni et mereixes, que ni segurament esperaves, o que no esperaves com la descobreixes. No caldria fer-ho, però potser serà bo de precisar que, en dir les Mares de Déu Gratuïtes, no vull dir de cap manera les Mares de Déu inútils. Déu me'n guard! Gratuïtat no vol dir aquí inutilitat, encara que el mot es faci servir de vegades abusivament en aquest sentit. Ja hem dit que gratuïtat ve de gràcia i que no hi ha cosa més gran que allò que ens arriba per gràcia.

Els qui es mouen en aquest camp de la gratuïtat, immersos en unes onades de gràcia que ho inunden tot, tenen als llavis unes preguntes que no troben resposta, ni en poden trobar, i que són sempre les mateixes: Jo? A mi? Per què? Són les preguntes que segurament es devia fer la Mare de Déu, quan Gabriel li parlava, és la pregunta que es va fer Elisabet quan Maria la visità. I són les preguntes que ens hauríem de fer tots nosaltres, quan Déu se'ns posa a la vora, en el goig o en la pena, en la claredat o en la foscor; sempre que som conscients que Déu ens visita de la manera que sigui.

Tornem al començament: les Mares de Déu Gratuïtes. Qui podia esperar un naixement així? Qui podia preveure que una nena nascuda com totes les altres nenes fos escollida de tota l'eternitat per a Mare del Déu fet home? I que fos constituïda després la nostra Mare!

Si ens fixem en els textos de l'Escriptura que es llegeixen el dia de la Nativitat, ens adonarem que la gratuïtat hi ocupa, d'alguna manera, un lloc destacat: Betlem, massa petita per a ser comptada entre els clans de Judà; Natzaret, d'on segons Natanael no podia sortir res de bo; coneguts abans de néixer, ens diu sant Pau, destinats a ser imatges vives del Fill de Déu; i no diguem res de l'evangeli, amb la genealogia de Jesús, el Messies, en la qual trobem alguns noms de dones: Tamar, Rahab, Rut, la muller d'Uries, que deurien fer escriure aquells qui es creien que el pecat era més fort que el perdó i es pensaven que representava un obstacle insalvable per a la bondat i l'amor de Déu!

Haurem de confessar que vivim immersos en onades de gratuïtat, les quals, precisament perquè són gratuïtes, salven.